

Landets største drænforsøg skudt i gang

I første del af april måned gik startskuddet til etablering af et af de største forsøg med dræning der er iværksat herhjemme. Forsøgsarealet er et meget finsandet markstykke der hører til Birkelse Hovedgård ved Aabybro i Vendsyssel der sammen med et par andre større gårde samt forpagtninger i alt driver 2.200 ha gennem selskabet JSJ Agro I/S.

Det er Videncenter for Landbrug (VFL) i Skejby og specialkonsulent Janne Aalborg Nielsen der står bag forsøget der foregår i samarbejde med Danske Maskinstationer og Entreprenører (DM&E) repræsenteret ved konsulent Michael Stokholm. Det praktiske

Nordkær Dræn I/S i Gandrup var blandt de tre drænentreprenører som forestod det praktiske arbejde i forbindelse med etablering af drænforsøget ved Birkelse Hovedgård – her er det den ene af firmaets selvkværende Inter-Drain maskiner der er i gang med V-ploven.

arbejde med etablering af de 6,6 km dræn som forsøget omfatter forestås af lokale drænentreprenører og JSJ Agro I/S lægger velvilligt mark til det store forsøg.

Den primære ide med forsøget er at afprøve forskellige typer tæpperør og bl.a. undersøge hvor åbne filterne kan være uden at de lukker til pga. indtrængende sand. Også en lang række andre afprøvninger og målinger skal foretages i forbindelse med forsøget der ventes at løbe 8-10 år frem i tiden og skal give anbefalinger videre til de entreprenører m.fl. der arbejder med dræning i praksis.

FLERE FORMÅL MED FORSØGET

Landsforsøget skal ifølge specialkonsulent hos VFL, Janne Aalborg Nielsen blandt andet give mere præcis viden om, hvor åbent filteret omkring drænslangerne kan være, uden at der opstår problemer med indtræn-

gende sand. Og netop her er markarealet på Birkelse ideelt, da det udover et tyndt muldlag øverst, består af et tykt lag finsand og med blåler nederst. –For at kunne bedømme sandophobningen i rørene er det dels meningen at vi fysisk skal grave ned og se efter og dels benytte tv-inspektion af drænene. Herudover skal der foretages forskellige målinger fra drænafløbene samt af vandtilstrømning til drænene vha. såkaldte piezometerrør placeret imellem og ved drænstrengene, hvilket alt i alt sikrer at vi kan få meget ud af forsøget, der helt sikkert også vil være med til at belyse andre og nye problemstillinger i forbindelse med dræning, forklarer Janne Aalborg Nielsen der tilføjer at man i forsøget også afprøver et specielt rør med et såkaldt Xylit-filter som ifølge den tyske producent skulle kunne omsætte kvælstof fra drænvandet.

Også HS Dræning v/Henrik Svenningsen i Hjallerup var med og er her i sving med lægning af nøgne drænrør og filtersand med den ene af firmaet to Inter-Drain drænmaskiner.

Forsøgsleder og specialkonsulent Janne Aalborg Nielsen, Videncenter For Landbrug i Skejby får lige "styr på geografien" sammen med chauffør Benny fra HS Dræning.

Her er det Øland Entreprenørforretning der er i sving lægning af rør med drænkasse og filtergrus. Indehaver Jens Oluf Thomsen var lige forbi for at se hvordan arbejdet skred frem.

Jørgen fra Øland Entreprenørforretning (tv.) i snak med Janne Aalborg Nielsen, VFL og DM&E's dræningspert Michael Stokholm.

–Blandt meget andet er det vi prøver at afdække med forsøget, hvordan maskinstationen/entreprenøren bør udføre sin dræning mest optimalt, således at det færdige system både har høj dræningseffekt og rørene ikke sander for hurtigt til og skal spules med for korte intervaller. Og naturligvis må der endelig ikke benyttes for tætte filtre da risikoen her er at drænet lukker til, hvilket i værste fald betyder at der skal lægges et helt nyt dræn, forklarer DM&E's dræningspert Michael Stokholm der glæder sig over at brancheorganisationen deltager i forsøget der ventes at give nyttige anbefalinger til bl.a. medlemsvirksomhederne der jo forestår en stor del af den dræning der foretages på landbrugsarealer i Danmark. Michael Stokholm nævner videre, at forsøget også omfatter laboratorietests af de filtre der er benyttet i forsøget, ligesom det undersøges i hvordan høj grad de forskellige dræningsmetoder påvirker præcisionen i det udførte arbejde. –Da man i dag ofte anlægger ret lange drænstrengte med fald på blot 1 ‰, hvilket for øvrigt også benyttes i forsøget, er det klart at der stilles meget store krav til nøjagtigheden i grave-/

Vi traf kort Jens R. Jungersen (tv.), medejer af driftsfællesskabet JSJ I/S, der bl.a. driver jorden til Birkelse Hovedgård. Han har vist en stor interesse og imødekommenhed i forbindelse med drænforsøget.

pløjearbejdet og jeg er spændt hvordan det ser ud i praksis, slutter han.

6.600 METER DRÆN

Selve forsøget omfatter dræning med tæpperør i fire forskellige tætheder – PP 450, 700, 1000 og 1200, hvor PP 450 har det mest lukkede (tætte) filter og PP 1200 det mest åbne. For at kunne foretage tv-inspektion af drænene er alle rør der er benyttet i forsøget 100 mm i diameter, mod normalt 80 mm.

Hver af de fire typer filterrør lægges med selvkørende Inter-Drain maskiner, dels af HS Dræning i Hjallerup der arbejder med L-plov og dels af Nordkær Dræn I/S i Gandrup der benytter sig af en såkaldt V-plov. Herudover består forsøget af 2 dræn med "nøgne" drænrør, hvor den ene pløjes ned med L-plov og filtersand af HS Dræning og den anden

lægges traditionelt med gravekasse og filtergrus af Øland Entreprenørforretning. Hvert af disse 10 led ligger med 20 meters indbyrdes afstand, er 220 meter lange og lægges i en dybde på 80 cm, lige over lerlaget og med udløb i åbne drængrøfter. Da forsøget er anlagt så det gentages 3 steder i marken omfatter den samlede længde på drænene 6.600 meter.

Endelig skal nævnes at forsøgsarealet er drænet i forvejen og at disse dræn er lukkede til i forsøgsperioden for ikke at forstyrre forsøget.

Resultaterne af landsforsøget med dræning ventes over de kommende 8-10 år og vi vil løbende følge med og bringe relevant nyt fra marken ved Birkelse Hovedgård her i bladets spalter.

Søm.

Ja, det er sådan at afløbet fra et dræn helst skal se ud....selv inden hele drænedningen er lagt ned i jorden!